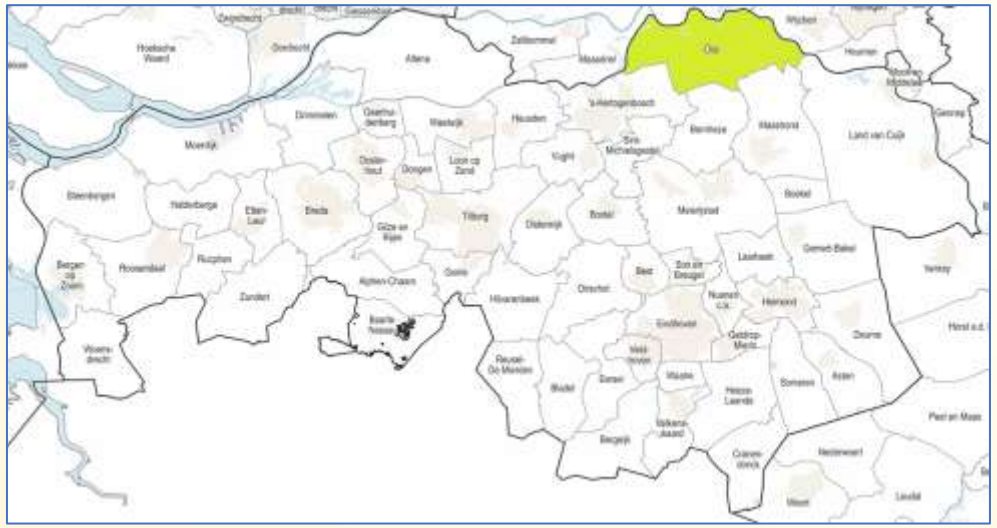
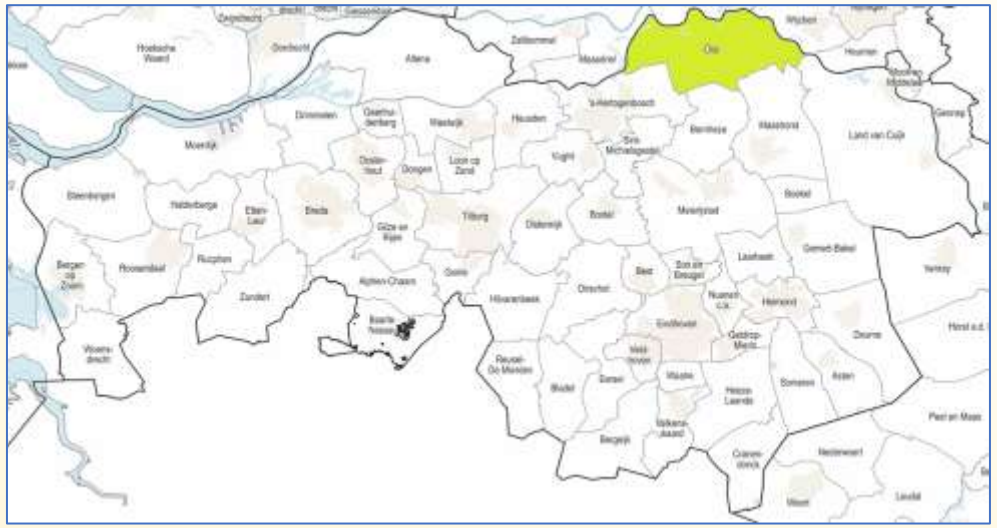
Mineralogische straten in Oss 1/3

5341	Oss	Sint Barbaraplein	mijnbouw	
5342	Oss	IJzerweg	mineraal	ijzer
5342	Oss	Steenweg	steen	
5342	Oss	Willem-I-laan	naamgever persoon	willemiet
5342	Oss	Zandkampstraat	zand	
5343	Oss	Mozartlaan	naamgever persoon	mozartiet
5345	Ussen W	Basaltstraat	gesteente	basalt
5345	Ussen W	Granietstraat	gesteente	graniet
5345	Ussen W	Grindlaan	grint	
5345	Ussen W	Kiezel	kiezel	
5345	Ussen W	Krijtweg	krijt	
5345	Ussen W	Marmerstraat	gesteente	marmer
5345	Ussen W	Vuursteen	gesteente	flint
5345	Ussen W	Leidekkerstraat	gesteente	leisteen
5345	Ussen W	Pottenbakkerstraat	steenbakkerij	
5345	Ussen W	Tinnegieter	mineraal	tin

Mineralogische straten – http://straat.mineralogie.be – info & © mka@minerant.org

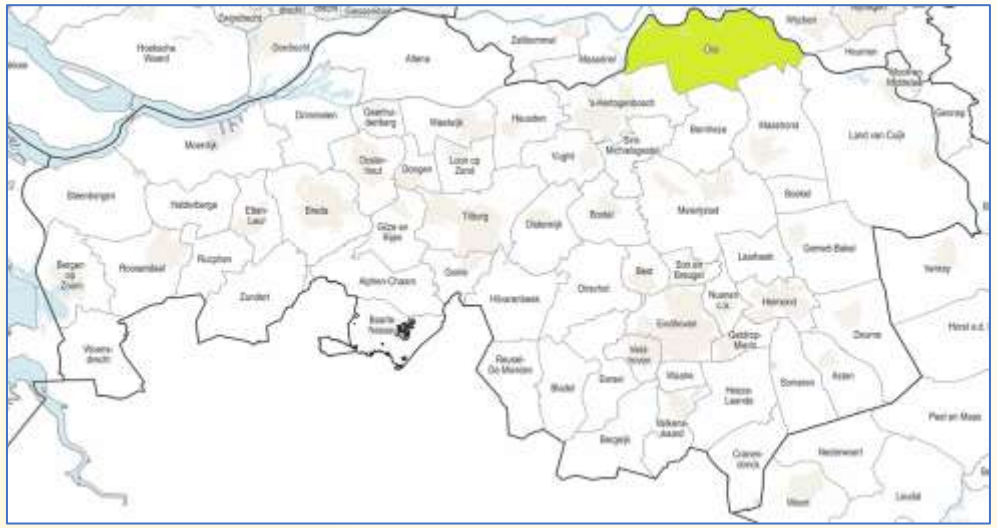
Mineralogische straten in Oss 2/3

5345	Ussen O	Barnsteen	organisch	amber
5345	Ussen O	Bergkristal	mineraal	kwarts
5345	Ussen O	Diamantweg	mineraal	diamant
5345	Ussen O	Opaalweg	mineraal	opaal
5345	Ussen O	Robijn	mineraal	robijn, variëteit van korund
5345	Ussen O	Saffier	mineraal	saffier, variëteit van korund
5345	Ussen O	Smaragd	mineraal	smaragd, variëteit van beryl
5345	Ussen O	Toermalijn	mineraal	toermalijn, groep van mineralen
5345	Ussen O	Topaas	mineraal	topaas
5346	Oss	Steenenburg	steen	
5347	Oss	Maalsteenpad	steen	
5347	Oss	Zoutgootpad	mineraal	haliet
5348	Oss	Goudmijnhof	mineraal	goud
5348	Oss	Goudmijnstraat	mineraal	goud

Mineralogische straten – http://straat.mineralogie.be – info & © mka@minerant.org

Mineralogische straten in Oss 3/3

5351	Berghem	E. Aldrinstraat	naamgever wetenschapper	armalcoliet	
5351	Berghem	M. Collinstraat	naamgever wetenschapper	armalcoliet	
5351	Berghem	Neil Armstrongstraat	naamgever wetenschapper	armstrongiet	armalcoliet
5351	Berghem	Joeri Gagarinstraat	naamgever wetenschapper	gagariniet-(Ce)	gagariniet-(Y)
5351	Berghem	Wetsteen	gesteente		
5352	Deursen-Dennenburg	t Steenwerk	steen		
5356	Neerloon	De Blauwe Kei	kei		
5366	Megen	Clarastraat	schijn - mineraal	claraiet	
5373	Herpen	Koolwijksestraat	kool		
5373	Herpen	Steenoven	steenbakkerij		
5373	Herpen	Zandstraat	zand		
5398	Maren-Kessel	Zandenweg	zand		

Mineralogische straten – http://straat.mineralogie.be – info & © mka@minerant.org

Oss, Sint Barbaraplein

Sint-Barbara is patroonheilige van allerlei gevaarlijke beroepen, o.a. van de mijnwerkers. Een beeltenis van haar vind je aan zowat alle mijningangen.

Sint-Barbara in de Barbarakapelle
Magnesietmijn Lahnersbach, Tuxtal, Tirol

Kaart Informatie Sint Barbaraplein

© Foto's Hugo Bender

Oss, IJzerweg

Zuiver ijzer vind je maar heel zelden in de aardkorst, het reageert te gemakkelijk als oxide of hydroxide of in andere verbindingen. In ijzermeteorieten is het wel het voornaamste bestanddeel.

Kaart	IJzerweg
Mineraal	ijzer
Informatie	
© Foto's	Hugo Bender

Oss, Steenweg

Kaart Steenweg
Informatie
© Foto's Hugo Bender

Oss, Willem-I-laan

Het mineraal willemiet werd door Serve-Dieu Abailard Lévy in 1830 naar Koning Willem I (1772-1843) genoemd. Hij deed dat uit dankbaarheid voor zijn benoeming tot professor aan de Universié de Liège. Het zinkmineraal (Zn_2SiO_4) werd voor het eerst beschreven van de Altenberg mijn in Kelmis (B).

Kaart Willem-I-laan
Mineraal willemiet
Informatie
© Foto's Hugo Bender

Oss, Zandkampstraat

Een zand-straat met zandachtige bodembedekking !

Kaart Informatie [Zandkampstraat]

© Foto's Hugo Bender

Oss, Mozartlaan

Zonder enige mineralogische maar met wel veel muzikale verdiensten kreeg Wolfgang Mozart het mineraal mozartiet naar hem genoemd naar aanleiding van de 200ste herdenking van zijn overlijden in 1991.

Het is een zeldzaam mineraal dat in mangaanafzetting kan gevonden worden. De chemische samenstelling is $CaMn^{3+}(SiO_4)(OH)$.

Kaart	Mozartlaan
Mineraal	mozartiet
Informatie	
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Ussen W, Basaltstraat

Het vulkanisch uitvloeiingsgesteente basalt bestaat voornamelijk uit de mineralen plagioclaas, clinopyroxeen, orthopyroxeen en olivijn. Meestal bevat het maar weinig kwarts. Tijdens de afkoeling van het gesteente kunnen zich scheuren vormen waardoor ‘basaltzuilen’ ontstaan.

Basaltzuilen aan de Asberg in Erpel, Duitsland

Kaart	Basaltstraat
Gesteente	basalt
Informatie	
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Ussen W, Granietstraat

Graniet is een stollingsgesteente dat ontstaat bij afkoeling van lava op grote diepte. Het bestaat voornamelijk uit veldspaten, kwarts en mica. Door latere tektoniek kan het gesteente aan het oppervlak komen te liggen.

Granietmonsters in het Fichtelgebirgsmuseum in Wunsiedel, Beieren, Duitsland.

Kaart	Granietstraat
Mineraal	graniet
Informatie	
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Ussen W, Grindlaan

Grind bestaat uit keitjes (2 tot 64 mm diameter) door een rivier afgezet. Langs Maas en Rijn wordt het op veel plaatsen ontgonnen.

Kaart Grindlaan
Informatie
© Foto’s Hugo Bender

Oss - Ussen W, Kiezel

Kiezel bestaat uit kleine keitjes. Al naargelang de samenstelling kan de kleur variëren.

Kaart Informatie [Kiezel]

© Foto’s Hugo Bender

Oss - Ussen W, Krijtweg

Het Krijt is de geologische periode van 145 tot 66 miljoen jaar geleden. In die tijd werden de krijtrotsen gevormd. Het is kalkgesteente met veel fossiele kalkskeletjes van algen.

Je treft krijtrotsen aan in o.a. Dover, Normadië en Denemarken.

Kaart	Krijtweg
Informatie	Krijtgesteente - wikipedia
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Ussen W, Marmerstraat

Marmer is kalksteen die door druk en temperatuur metamorfose heeft ondergaan waardoor de fossielen en calcietkristallen uit het oorspronkelijke gesteente niet meer te herkennen zijn.

Kaart	Marmerstraat
Gesteente	marmer
Informatie	
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Ussen W, Vuursteen

Silex, vuursteen of flint zijn silica concreties in kalkgesteente. Ze ontstaan wellicht uit silicahoudende skeletjes van zeediertjes. De harde rotsen werden in de oudheid gebruikt voor messen en wapens, en om vuur te maken.

Vuursteen (silex) in kalkgesteente in Lanaye, gemeente Wezet, provincie Luik.

Kaart	Vuursteen
Gesteente	flint
Informatie	
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Ussen W, Leidekkerstraat

Leisteen is een metamorf gelaagd gesteente. Het kan daardoor gemakkelijk gekliefd worden in platte schijven. Ideaal voor dakbedekking door leidekkers.

Vroeger werd leisteen ook gebruikt om op te (leren) schrijven met een griffel of met bordkrijt. Die toepassing dateert al uit de 18de eeuw.

Kaart	Leidekkerstraat
Gesteente	leisteen
Informatie	
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Ussen W, Pottenbakkerstraat

Pottenbakkers gebruiken fijne klei die langs de Maas op veel plaatsen voorkomt.

Kaart Informatie [Pottenbakkerstraat]

© Foto's Hugo Bender

Oss - Ussen W, Tinnegieter

Tin werd al in de oudheid gebruikt voor het vervaardigen van brons, een legering van koper en tin. Het bronstijdperk liep van 3000 tot 800 v. Chr. Het tin-erts dat ze daarvoor gebruikten is cassiteriet (SnO_2). Het heeft een hoge dichtheid (~7 g/cm^3) waardoor het zich in rivierbeddingen afzet en daar kon uitgewassen worden. Anderzijds. zuiver tin komt in de natuur maar heel sporadisch voor.

Kaart	Tinnegieter
Mineraal	tin
Informatie	
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Ussen O, Barnsteen

Barnsteen of amber heeft een organische oorsprong en ook niet kristallijn. Het is dus geen mineraal. Het wordt wel als siersteen gebruikt in juweeltjes.

Amber, verzameling Earth and Man Museum, Sofia.

Kaart	Barnsteen
Mineraal	amber
Informatie	
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Ussen O, Bergkristal

Bergkristal is de glasheldere variëteit van kwarts (SiO_2).

Dubbelbeëindigde kwartskristallen op dolomiet, © Paul Van hee

Kaart	Bergkristal
Mineraal	kwarts
Informatie	
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Ussen O, Diamantweg

Diamant heeft een simpele chemische samenstelling : koolstof (C), net zoals grafiet. Door zijn structuur is diamant het hardste mineraal dat op aarde voorkomt en door die eigenschap is het heel geschikt als edelsteen maar ook voor industriële processen.

Industriële diamant, verzameling Earth and Man Museum, Sofia.

Kaart	Diamantweg
Mineraal	diamant
Informatie	
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Ussen O, Opaalweg

Opaal vertoont allerlei kleureffecten te wijten aan lichtreflectie in de structuur van het materiaal. Het is daardoor een geliefde edelsteen.

Opaal, Quilpie, Australië, © Paul Van hee

Kaart Opaalweg
Mineraal opaal
Informatie
© Foto's Hugo Bender

Oss - Ussen O, Robijn

Robijn is de rode edelsteenvariëteit van het mineraal korund, aluminiumoxide (Al_2O_3). De kleur wordt veroorzaakt door lage concentraties chroom (Cr) die het aluminium in het rooster vervangt.

Gepolijste robijn, verzameling Earth and Man Museum, Sofia.

Kaart	Robijn
Mineraal Informatie	robijn, variëteit van korund
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Ussen O, Saffier

Saffier is de blauwe edelsteenvariëteit van korund.

Gepolijste saffier,
verzameling Earth and Man Museum, Sofia.

Kaart	Saffier
Mineraal	saffier, variëteit van korund
Informatie	
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Ussen O, Smaragd

Smaragd is de groene variëteit van het mineraal beryl.

Smaragd kristallen
verzameling Earth and Man Museum, Sofia.

Kaart	Smaragd
Mineraal Informatie	smaragd, variëteit van beryl
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Ussen O, Toermalijn

Toermalijn is een groep mineralen met gelijkaardige structuur maar verschillende chemische samenstelling. Ze komen in veel kleuren voor, soms ook met meerdere kleuren in eenzelfde kristal.

Toermalijn kristallen verzameling Earth and Man Museum, Sofia.

Kaart	Toermalijn
Mineraal Informatie	toermalijn, groep van mineralen
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Ussen O, Topaas

Topaas wordt als sinds de oudheid als edelsteen gebruikt.

Topaas kristallen, Schneckenstein, Muldenhammer, D

Kaart	Topaas	
Mineraal	topaas	
Informatie	Topaas, Schneckenberg	Topaas - Thomas Range, US
© Foto's	Hugo Bender	

Oss, Steenenburg

Kaart Steenenburg
Informatie
© Foto’s Hugo Bender

Oss, Maalsteenpad

Maalstenen zijn molenstenen. Handbediende maalstenen werden al 50000 jaar geleden gebruikt om granen te malen.

Kaart Maalsteenpad
Informatie Molensteen - wikipedia
© Foto's Hugo Bender

Oss, Zoutgootpad

Een zoutgoot is een aardewerk met cilindrische vorm dat gebruikt werd om zeezout te transporteren. Het was al in gebruik in de Vroege IJzertijd. Een fragment van een zoutgoot bevindt zich in het Provinciaal Archeologisch Depot Zuid-Holland.

In de mineralogie is ‘zout’ het mineraal haliet. Het komt voor in metersdikke lagen die in uitdrogende zeeën op de bodem werden afgezet en later bedekt met gesteente en zanden. Zout in de zee is in oplossing, dus niet meer kristallijn en dan geen mineraal.

Haliet kristallen, Mine de Potasse, Wittelsheim, F

Kaart	Zoutgootpad
Mineraal	haliet
Informatie	Zoutgoten | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
© Foto’s	Hugo Bender

Oss, Goudmijnhof

Op de terreinen tussen Goudmijnstraat/hof en Oostwal bevond zich van 1888 tot het faillissement in 1982 de tapijtfabriek Bergoss die in de 1970'er jaren 800 werknemers telde. Misschien was het in de bloeiperiode een goudmijn maar een echte goudmijn ga je hier vinden.

Was-goud uit de Gasteiner Ache in het zuiden van de provincie Salzburg, A

Kaart	Goudmijnhof
Mineraal	goud
Informatie	Fabrieksterrein Bergoss Bergoss - wikipedia
© Foto's	Hugo Bender

Oss, Goudmijnstraat

In deze buurt bevond zich van 1888 tot 1982 de tapijtfabriek Bergoss. Een echte goudmijn ga je hier vinden, maar de fabriek kende wel goudentijden.

Goud komt in de natuur in gedegen toestand voor als insluitsel in kwartsgesteente of als nuggets in rivieren. Mooi uitgekristal-liseerd is het zeldzamer.

Was-goud, verzameling Earth and Man Museum, Sofia

Kaart	Goudmijnstraat
Mineraal	goud
Informatie	Fabrieksterrein Bergoss Bergoss - wikipedia
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Berghem, E. Aldrinstraat

Op 20 juli 1969 landen de eerste mensen op de maan met Apollo 11. Aan de missie namen deel : Neil Armstrong (commandant), Edwin ‘Buzz’ Aldrin (piloot van de lander) en Michael Collins (piloot van de module). Zij werden vereert in 1970 met het mineraal armalcoliet waarvan de naam uit de beginletters van hun familienamen werd samengesteld.

Kaart	E. Aldrinstraat
Mineraal	armalcoliet
Informatie	Apollo 11: Historische Maanlanding in 1969
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Berghem, M. Collinstraat

Michael Collins (1930-2021) was de piloot van de Apollo 11 module. Hij bleef in de capsule rond de maan toeren terwijl op 20 juli 1969 Neil Armstrong (commandant) en Edwin ‘Buzz’ Aldrin (piloot van de lander) op de maan landen.

Naar het trio werd in 1970 het mineraal armalcoliet ($(Mg,Fe^{2+})Ti_2O_5$) genoemd. De naam is samengesteld uit de beginletters van hun familienamen. Het werd voor het eerst beschreven van Tranquillity Base, de Apollo 11 landingsplaats, Mare Tranquillitatis, maar later ook op heel wat plaatsen op aarde gevonden.

Kaart	M. Collinstraat
Mineraal	armalcoliet
Informatie	Apollo 11: Historische Maanlanding in 1969
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Berghem, N. Armstrongstraat

Aan de Apollo 11 missie namen Neil Armstrong (commandant, 1930-2012), Edwin ‘Buzz’ Aldrin (piloot van de lander) en Michael Collins (piloot van de module) deel. Armstrong en Aldrin landden op 20 juli 1969 op de maan terwijl Collins in de module bleef. Voor hun prestatie werden zij in 1970 vereert met het mineraal armalcoliet waarvan de naam uit de beginletters van hun familienamen werd samengesteld. Het mineraal was afkomstig van de landingsplaats. Armstrong kreeg bovendien nog zijn eigen mineraal armstrongiet ($CaZr[Si_6O_{15}] \cdot 3H_2O$) afkomstig uit Mongolië.

Kaart	N. Armstrongstraat
Mineraal	armstrongiet armalcoliet
Informatie	Apollo 11: Historische Maanlanding in 1969
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Berghem, Joeri Gagarinstraat

Joeri Aleksejevitsj Gagarin (1934-1968) was de eerste mens in de ruimte op 12 april 1961. Hij kwam om het leven bij een ongeluk met een MIG-15 straaljager. Naar hem werden de zeldzame aardmineralen gagariniet-(Ce) en gagariniet-(Y) genoemd. Het cerium mineraal werd beschreven uit Canada, het yttrium equivalent uit Kazachstan.

Kaart	Joeri Gagarinstraat
Mineraal	gagariniet-(Ce) gagariniet-(Y)
Informatie	Joeri Gagarin - wikipedia
© Foto’s	Hugo Bender

Oss - Berghem, Wetsteen

Wetsteen wordt gebruikt om messen en zeisen te slijpen. O.a. coticule uit de streek van Vielsalm is daar uitstekend voor geschikt. Kleine harde granaatkristalletjes zorgen voor het slijpeffect.

Kaart Wetsteen
Informatie Coticule - wikipedia
© Foto's Hugo Bender

Oss - Deursen-Dennenburg, ‘t Steenwerk

In ‘t Steenwerk werden heel wat archeologische vondsten gedaan :

- In 1858 700 Germaanse lijkurnen, zilveren munten en resten van een oud gebouw
- In 1932 tientallen aardewerkvondsten
- 1975 : een crematieurne van 200 v Chr.

Kaart t Steenwerk
Informatie Het-Steenwerk - archeologie
© Foto’s Hugo Bender

Oss - Neerloon, De Blauwe Kei

De straat vormde een doorlaatbare plaats aan de Maas die al door de Romeinen werd gebruikt. In de Middeleeuwen was Neerloon een eiland.

Kaart De Blauwe Kei
Informatie
© Foto’s Hugo Bender

Oss - Herpen, Koolwijksestraat

Koolwijk is een buurtschap/gehucht van Herpen.

Kaart	Koolwijksestraat
Informatie	Koolwijk - wikipedia
© Foto's	Hugo Bender

Oss - Herpen, Steenoven

Kaart Steenoven
Informatie
© Foto's Hugo Bender

Oss - Herpen, Zandstraat

De Herpse Bossen ten westen van Herpen zijn een gebied met zandverstuivingen. Ten noorden van Herpen ligt de plas De Hamel-spoel (of Putwielen) die ontstaan is door een zandwinning in 1970.

Kaart	Zandstraat
Informatie	Herpen - wikipedia
© Foto’s	Hugo Bender

Ken je andere mineralogische straten in (de omgeving van) **Oss**
Of heb je meer informatie over deze straten ?
Stuur je info naar mka@minerant.org

Mineralogische straten in de buurgemeenten
vind je op straat.mineralogie.be/Nederland.html

Meer weten over mineralen ?
Kijk eens op www.minerant.org/MKA/index.html